

บทคัดย่อ

T 139468

ยวนสี่คิ้วคือใคร อัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ของยวนสี่คิ้วในโลกสมัยใหม่ ถูกสร้างขึ้นอย่างไร และการวิเคราะห์กระบวนการนิยามอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ในบริบทของสังคมโลกสมัยใหม่ควรจะทำอย่างไร ทำไม คำถามการวิจัยข้างต้นนี้จะได้รับการนำเสนอในรายงานการวิจัยชุดนี้ ผู้วิจัยได้เลือกศึกษาเฉพาะกรณีกลุ่มชาติพันธุ์ยวนในชุมชนบ้านโนนกลุ่มและบ้านสี่คิ้วอำเภอสี่คิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ระหว่าง พ.ศ. 2541-2544 คณะนักวิจัยใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพทางมานุษยวิทยาโดยเน้นการศึกษาเจาะลึกเฉพาะกรณีและพิจารณากระบวนการนิยามตัวตนหรืออัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ในฐานะที่สิ่งประดิษฐ์ทางวัฒนธรรมที่เกิดจากการต่อรองช่วงชิงภายใต้เงื่อนไขทางประวัติศาสตร์และสังคมวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ยวนในพื้นที่ที่เรียกว่า “ชุมชนทางชาติพันธุ์” งานวิจัยชุดนี้เลือกใช้แนวการวิเคราะห์ที่เน้น “เรื่องเล่า” (narratives) และ “ความทรงจำ” (memories) ที่เกิดจากการสนทนาและปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวนักวิจัยและผู้ให้ข้อมูลในชุมชนเป็นสำคัญ

ผู้วิจัยนำเสนอว่า อัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ไม่ใช่ลักษณะที่ตกทอดหรือหลงเหลือมาจากอดีต แต่เป็นความหมายทางวัฒนธรรมที่เกิดจากการต่อรองช่วงชิงของสมาชิกกลุ่มชาติพันธุ์ทั้งในระดับปัจเจกบุคคลและชุมชน กระบวนการสร้างความหมายของอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์เกิดขึ้นและดำเนินไปภายใต้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่มชาติพันธุ์เดียวกัน หรือสมาชิกกลุ่มชาติพันธุ์อื่นที่อยู่ในชุมชนเดียวกันหรือมาจากนอกชุมชน ในโลกสมัยใหม่ คำถามที่ว่าคนยวนสี่คิ้วคือใคร อาจจะไม่สำคัญเท่ากับคนยวนที่เป็นสมาชิกของประชาคมท้องถิ่นและประชาคมชาติไทย คนยวนหรือสมาชิกกลุ่มชาติพันธุ์ใดในโลกสมัยใหม่ย่อมมีอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์และ

T 139468

วัฒนธรรมหลายอย่างหลายรูปแบบในตัวคนคนเดียว แต่ละคนย่อมมีทางเลือกในการสื่อสารหรือแสดงออกซึ่งอัตลักษณ์ของตนด้วยช่องทาง เนื้อหา และบริบทที่หลากหลายและซับซ้อนมากขึ้นผลการวิจัยครั้งนี้ชี้ให้เห็นด้วยว่า พลังทางเศรษฐกิจ การเมืองและวัฒนธรรมจากภายนอกชุมชนมีส่วนสำคัญต่อการสร้างหรือผลิตความหมายทางชาติพันธุ์ใหม่ๆ มากขึ้นและเพิ่มความซับซ้อนหลากหลายให้กับอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ที่มีอยู่เดิมมากขึ้น

คำหลัก : ขวน/ไทยวนสี่กั้ว อัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ ชุมทางชาติพันธุ์ เรื่องเล่า